

Регламент

Репозитарію відкритих даних НАН України

Зміст

1. Вступ	2
2. Терміни і визначення.....	2
3. Цілі використання.....	3
4. Сфера дії Регламенту	4
5. Розпорядник Репозитарію DataverseUA.....	4
6. Характеристика Репозитарію DataverseUA	4
7. Розпорядник, Відвідувачі, Користувачі, Депозитори, Куратори даних, Адміністратор.....	5
7.1. Розпорядник Репозитарію DataverseUA.....	5
7.2. Адміністратор Репозитарію DataverseUA	6
7.3. Куратор даних Репозитарію DataverseUA і куратор даних Установи НАН України.....	7
7.4. Відвідувачі Репозитарію DataverseUA.....	8
7.5. Користувачі Репозитарію DataverseUA.....	8
7.6. Депозитор Репозитарію DataverseUA	8
8. Порядок користування та розміщення даних у Репозитарії DataverseUA.....	9
8.1. Порядок користування Репозитарієм DataverseUA.....	9
8.2. Порядок розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA	10
9. Застосування ліцензій відкритого доступу	11
10. Використання дослідницьких даних, що оприлюднені у відкритому доступі користувачами на умовах ліцензій Creative Commons.....	12
11. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію	12
12. Відкритий доступ та персональні дані	13
13. Застосування договору в електронній формі для розміщення дослідницьких даних у відкритому доступі.....	14
14. Перелік документів, які затверджуються Розпорядником з метою реалізації Регламенту ...	15

1. Вступ

Регламент Репозитарію відкритих даних НАН України (далі Регламент) розроблено відповідно до вимог Положення про відкриту науку в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350.

Регламент визначає порядок функціонування та експлуатації Репозитарію відкритих даних НАН України (далі Репозитарій DataverseUA), процедуру його наповнення наборами даних, їх зберігання, систематизації, надання інформації у відкритий доступ, взаємодії з установами НАН України (далі Установи) та іншими користувачами, інформаційної інтеграції з іншими Репозитаріями відкритих даних, зокрема ресурсами відкритих даних України та інших держав, застосування аналітичних інструментів тощо.

2. Терміни і визначення

Адміністратор Репозитарію — особа, яка відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA та є головним організатором, куратором і менеджером всіх наборів дослідницьких даних.

Відвідувач — фізична особа, яка за допомогою офіційного вебпорталу Репозитарію DataverseUA отримує відкритий доступ до наборів дослідницьких даних в електронній формі, розміщених на умовах відкритого доступу, і можливість користування інформацією без проходження процедури реєстрації (авторизації);

Використання сервісів — визначені Регламентом доступні дії, які передбачають користування функціями, сервісами, ресурсами та сховищем наборів дослідницьких даних Репозитарії DataverseUA, що включає, але не обмежує, будь-яке завантаження, публікацію, зберігання, пошук, розповсюдження, сприяння розповсюдженню та інше використання будь-якого вмісту наборів дослідницьких даних, які зберігаються в Репозитарії DataverseUA.

Депозитор — особа, що передає службові та неслужбові дослідницькі дані до Репозитарію відкритих даних НАН України.

Документація (описова інформація) — будь-які цифрові файли, такі як опис, технічний звіт або журнал проведення досліджень, які пояснюють процедуру отримання, структуру або використання набору даних дослідження.

Користувач — особа, яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і яка використовує дослідницькі дані, метадані які оприлюднені у Репозитарії DataverseUA.

Куратор набору даних — особа, яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, що входять в набір дослідницьких даних, редагувати дозволи, ліцензію та публікувати набори даних.

Куратор даних Репозитарію DataverseUA — особа, яка супроводжує розміщення дослідницьких даних депозитором у Репозитарії DataverseUA і допомагає Депозитору заповнити всі поля описової інформації щодо набору дослідницьких даних, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

Куратор даних Установи — особа, яку призначено установою для забезпечення розміщення дослідницьких даних співробітників установи і яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA та права на адміністрування наборів дослідницьких даних співробітників установи. Куратор даних Установи супроводжує розміщення дослідницьких даних співробітників установи (Депозиторів) у Репозитарії DataverseUA, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

Набір даних — набір файлів, які містять дані дослідження, метадані та документацію.

Неопублікований набір даних — завантажений у Репозитарії DataverseUA набір дослідницьких даних, який ще не є загальнодоступним і доступний лише автору, куратору даних та адміністратору Репозитарії DataverseUA.

Обмеження — обмеження доступу до всього або будь-якої частини набору дослідницьких даних, щоб його не можна було вільно та відкрито завантажити. Якщо будь-яка частина набору дослідницьких даних підпадає під обмеження, інформацію щодо домовленостей про доступ необхідно повідомити та розмістити в Репозитарії DataverseUA.

Обліковий запис — контрольований користувачем засіб доступу до Репозитарію DataverseUA, який захищено логіном та паролем, за допомогою якого користувачі можуть отримати доступ до функцій пошуку та завантаження наборів дослідницьких даних.

Опубліковані метадані — підмножина метаданих, яка відкрито опубліковані в архіві за ліцензією CC0, тобто їх може вільно повторно використовувати будь-яка особа.

Розпорядник Репозитарію DataverseUA — Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова Національної академії наук України (далі Розпорядник) відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

Визначення термінів: «Відкрита наука», «Відкриті дослідницькі дані», «Відкритий доступ», «Дослідницькі дані», «Інформація з обмеженим доступом», «Інтерактивне надання доступу», «Ліцензія», «Ліцензія відкритого доступу на використання дослідницьких даних», «Ліцензії Creative Commons», «Метадані», «Науковий результат», «Принципи FAIR», «Службові дослідницькі дані» надано у Положенні про відкриту науку в НАН України, затверджене розпорядженням НАН України від 12.06.2024 № 350.

Інші терміни в цьому Регламенті вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про інформацію», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про науково-технічну інформацію», «Про цифровий контент та цифрові послуги», «Про захист персональних даних», «Про авторське право і суміжні права» та «Положення про відкриту науку в НАН України».

3. Цілі використання

Призначення Репозитарію DataverseUA:

– максимальне удоступнення для суспільства результати наукових досліджень, що сприятиме розвитку освітньої, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, академічній доброчесності шляхом поліпшення доступу до наборів даних досліджень ;

– забезпечення дослідникам НАН України доступне, надійне та відкрите розподілене середовище, де вони можуть публікувати, знаходити та повторно використовувати дослідницькі дані;

– поліпшення видимості результатів досліджень науковців НАН України в інформаційному середовищі відкритої науки із застосуванням сучасних технічних та інформаційних засобів і з подальшим оцінюванням ефективності за допомогою наукометричних індикаторів, що сприятиме розвитку науки в Україні та міжнародного наукового співробітництва;

– накопичення, систематизація та зберігання в електронному вигляді результатів наукових досліджень наукової спільноти НАН України, надання відкритого доступу до них засобами інтернет-технологій, поширення цих матеріалів у середовищі світового науково-освітнього товариства;

– сприяння зростанню позитивного іміджу та підвищенню рейтингу НАН України шляхом представлення його наукової продукції у глобальній мережі, збільшення цитування шляхом забезпечення вільного доступу до них.

4. Сфера дії Регламенту

Цей Регламент регулює відносини, що виникають між Розпорядником Репозитарію DataverseUA, адміністратором Репозитарію DataverseUA, куратором даних Репозитарію DataverseUA, відвідувачами, користувачами і депозиторами Репозитарію DataverseUA, він визначає порядок функціонування та експлуатації Репозитарію, а також умови щодо забезпечення електронної інформаційної взаємодії.

5. Розпорядник Репозитарію DataverseUA

Розпорядником Репозитарію відкритих даних НАН України DataverseUA є Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова Національної академії наук України (далі Розпорядник) відповідно до розпорядження Президії НАН України від 07.02.2023 № 67.

Повне найменування юридичної особи: Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова Національної академії наук України

Юридична та поштова адреса: 03143 Україна, Київ, вул. Метрологічна 14-б

Тел. факс 526-53-92

Код ЄДРПОУ: 05417124

Електронна адреса інформаційного ресурсу: <https://opendata.nas.gov.ua/>

Адреса електронної пошти: itp@bitp.kiev.ua

Розпорядник наказом призначає відповідальних осіб за функціонування Репозитарій DataverseUA, а саме:

– Куратора даних Репозитарію DataverseUA — особу, яка забезпечує розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA і має права на адміністрування всіх наборів дослідницьких даних;

– Адміністратора Репозитарію DataverseUA — особу, яка відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA, контролює та є головним організатором, куратором і менеджером всіх наборів дослідницьких даних.

6. Характеристика Репозитарію DataverseUA

Репозитарій DataverseUA надає відкритий доступ користувачам до інформації, яка в ньому зберігається, зокрема до наборів дослідницькі даних, та інших пов'язаних з ними файлів в електронній формі, розміщених на умовах відкритого доступу, через офіційний вебпортал Репозитарію DataverseUA за посиланням <https://opendata.nas.gov.ua/>. Доступ до Репозитарію DataverseUA здійснюється виключно через сервіси, які визначені цим Регламентом.

Мовами Репозитарію DataverseUA, які використовуються для його інтерфейсу, є українська та англійська.

Репозитарій DataverseUA забезпечує:

- можливість пошуку та перегляду наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, які розміщені в Репозитарії,

- можливість доступу (завантаження) до наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, які розміщені в Репозитарії, згідно з ліценцією CC 00;

- можливість (для Депозитора) публікувати набори дослідницьких даних та іншу пов'язану з ними описову інформацію;
- можливість публікувати завантажені Депозитором метадані, які є невіддільною частиною набору дослідницьких даних, в агрегаторах метаданих;
- можливість реєстрації користувачів шляхом створення облікового запису;
- можливість зміни ролей користувачів для забезпечення розміщення наборів дослідницьких даних.

Репозитарій DataverseUA використовує ліцензії відкритого доступу CC, що мають однаковий юридичний статус як у паперовій, так і електронній формах, які були розроблені європейською юридичною організацією Creative Commons та мають міжнародний юридичний статус, особливості використання яких визначені у розд. 8 цього Регламенту.

Репозитарій DataverseUA працює цілодобово, протягом семи днів на тиждень, за винятком часу проведення планових та позапланових профілактичних та/або технічних робіт.

Повідомлення про тривалість і терміни проведення планових профілактичних робіт розміщуються на сайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України не пізніше ніж за 2 (два) календарних дні до дати початку таких робіт.

У разі виникнення непередбачуваних технічних та програмних неполадок чи інших проблем, що унеможливають роботу з Репозитарієм DataverseUA, що не перевищує 2 (дві) години з моменту відновлення працездатності, розміщує відповідне оголошення на вебсайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України та на веб-сайті <https://opendata.bitp.kyiv.ua/>, яке містить причину, дату і час припинення доступу до Репозитарію DataverseUA та дату і час відновлення доступу до Репозитарію DataverseUA.

Адміністратор Репозитарію DataverseUA може відступити від вимог Регламенту, якщо дотримання таких вимог стало неможливим унаслідок виникнення обставин непереборної сили (форс-мажор), тобто надзвичайних і невідворотних обставин, які не залежать від волі таких осіб, і яким вони не могли запобігти, та які безпосередньо унеможливили виконання адміністратором вимог Регламенту, із негайним повідомленням усіх зацікавлених осіб, а також подальшим приведенням дій у відповідність до Регламенту одразу після того, як це стане можливим. Таке повідомлення у будь-якому випадку має бути направлено всім зареєстрованим Користувачам та/або розміщено на вебсайті Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України та на вебсайті <https://opendata.bitp.kyiv.ua/> не пізніше 24 годин з моменту виникнення таких обставин.

7. Розпорядник, Відвідувачі, Користувачі, Депозитори, Куратори даних, Адміністратор

У Репозитарії DataverseUA реалізована політика встановлення прав доступу осіб до інформації, яка зберігається в Репозитарії. Всі особи, які бажають використовувати Репозитарії DataverseUA, поділені на групи: Відвідувачі, Користувачі, Депозитори.

Для забезпечення функціонування Репозитарію DataverseUA окремо виділена група Користувачів, які забезпечують функціонування та експлуатацію Репозитарію DataverseUA: Куратор даних Репозитарію DataverseUA, Куратор даних Установи та Адміністратор Репозитарію DataverseUA.

7.1. Розпорядник Репозитарію DataverseUA

Розпорядник Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- функціонування Репозитарію DataverseUA;

- накопичення, збереження, систематизацію, оприлюднення та поширення в електронному форматі наборі відкритих даних, які опубліковані в Україні або походять з України;

- моніторинг надходження наборів дослідницьких даних до Репозитарію DataverseUA та надання інформації про використання його ресурсів;

- формування та надання у відкритий доступ реєстру наборів дослідницьких даних, представлених у Репозитарію DataverseUA, розміщених на умовах відкритого доступу;

- інформаційну безпеку та технічну підтримку Репозитарію DataverseUA;

- інформаційне забезпечення розвитку освіти, науки та інновацій через відкритий доступ до відкритих даних, що містяться у Репозитарію DataverseUA;

- інформаційну інтеграцію з іншими Репозитаріями відкритих даних;

- підтримку політики відкритої науки і відкритого доступу та необхідні умови для стимулювання співробітників наукових установ НАН України до передачі наборів дослідницьких даних в електронній формі та зняття (частково чи повністю) обмежень доступу до них відвідувачів та користувачів Репозитарію DataverseUA.

Розпорядник є відповідальним за збереження описової, персональної інформації в електронній формі та наборів дослідницьких даних, переданих до Репозитарію DataverseUA, а також за забезпечення доступу до них відвідувачам та користувачам згідно з режимом, визначеним Регламентом.

Репозитарій DataverseUA розміщується на матеріально-технічній базі Розпорядника і доступний через мережу Інтернет для відвідувачів, користувачів та депозиторів з будь-якого місця у будь-який час без будь-яких обмежень за рівнем освіти, фахом, спеціалізацією тощо.

7.2. Адміністратор Репозитарію DataverseUA

Адміністратор Репозитарію DataverseUA відповідає за функціонування Репозитарію DataverseUA, є головним організатором, куратором і менеджером всіх набору дослідницьких даних і відповідає за публікацію наборів дослідницьких даних у відкритому доступі.

Адміністратор Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- безперебійне функціонування Репозитарію DataverseUA, виконує операції щодо забезпечення надійності збереження дослідницьких даних та поновлення належного функціонування програмного забезпечення та дослідницьких даних у разі збоїв, забезпечує своєчасне копіювання та резервування даних;

- створює акаунт користувача на основі даних користувача (особистий кабінет) за його запитом, якій надійшов з сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>);

- змінює права доступу користувачів для забезпечення розміщення наборів дослідницьких даних за його запитом на розміщення даних, якій надійшов з сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>);

- забезпечує отримання ідентифікатора DOI для набору дослідницьких даних якій депозитор підготував для публікації;

- публікує набір дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA у відкритому доступі.

Адміністратор Репозитарію DataverseUA може припинити доступ до особистого кабінету користувача у випадку коли користувач порушив вимоги даного Регламенту, умови використання Репозитарію DataverseUA та вимоги законодавства з питань захисту інформації.

7.3. Куратор даних Репозитарію DataverseUA і куратор даних Установи НАН України

Куратор даних Репозитарію DataverseUA супроводжує розміщення дослідницьких даних депозитором у Репозитарії DataverseUA і допомагає депозитору заповнити всі поля описової інформації щодо набору дослідницьких даних, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять до набору дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

Куратор даних Установи — особа, яку призначено установою для забезпечення розміщення дослідницьких даних співробітників установи і яка має обліковий запис у Репозитарії DataverseUA і має права на адміністрування наборів дослідницьких даних співробітників установи. Куратор даних Установи супроводжує розміщення дослідницьких даних співробітників установи у Репозитарії DataverseUA, відповідає за зміст набору дослідницьких даних, може завантажувати, редагувати файли, які входять в набір дослідницьких даних, редагувати дозволи та ліцензію.

Куратор даних Репозитарію DataverseUA забезпечує:

- супровід (консультації) депозитора при розміщенні дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA;
- перевірку інформації в запиті на створення бази даних установи (Dataverse collection), якій надійшов з сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>), де будуть розміщені набори дослідницьких даних користувачів, які працюють в установі, та створює базу даних установи;
- перевірку інформації в запиті на розміщення даних в Репозитарії, якій надійшов з сайту підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>), а саме: дозволу від установи на розміщення дослідницьких даних та договору про розміщення та зберігання дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA;
- допомогу та консультації депозитору під час завантаження файлів дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA та при заповненні полів метаданих;
- перевірку описової інформації та файлів, які включено в набір дослідницьких даних, якій завантажено в Репозитарії DataverseUA та готується до публікації;
- перевірку набору дослідницьких даних на дотримання вимог FAIR;
- навчання та консультації кураторів даних установ, щодо розміщення даних досліджень в Репозитарію DataverseUA у відкритому доступі.

Куратор даних Установи виконує такі самі функції, що і куратор Репозитарію DataverseUA, але відповідає тільки за набори дослідницькі даних співробітників установи, в якій він працює.

Куратор даних Репозитарію DataverseUA та Куратор даних Установи можуть відмовити Депозитору в публікації набору дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA у випадку, якщо Депозитор порушив вимоги даного Регламенту, умови використання Репозитарії DataverseUA, не має дійсного дозволу на розміщення даного набору дослідницьких даних, не підписав договір про розміщення та зберігання дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA. Якщо у куратора даних Репозитарії DataverseUA або у куратора даних Установи є сумніви чи застереження щодо змісту файлів набору дослідницьких даних, то він може звернутися до Розпорядника з прохання провести детальну перевірку набору дослідницьких даних. На час перевірки всі дії з набором дослідницьких даних припиняються.

7.4. Відвідувачі Репозитарію DataverseUA

Відвідувач Репозитарію DataverseUA, відповідно до встановлених для нього прав доступу, має можливість:

- отримати відкритий доступ до загальної інформації про Репозитарії DataverseUA, інструктивні матеріали та інші загальні відомості (умови роботи, умови використання, політика конфіденційності тощо);
- отримати відкритий доступ до реєстру представлених у Репозитарії DataverseUA наборів дослідницьких даних в електронній формі з можливостями ознайомлення з ними і завантаження наборів дослідницьких даних та описової інформації, які мають ліцензію CC BY;
- здійснення пошуку наборів дослідницьких даних, що зберігаються у Репозитарії DataverseUA.

Відвідувачі Репозитарію DataverseUA мають дотримуватись вимог цього Регламенту та умов використання Репозитарії DataverseUA.

7.5. Користувачі Репозитарію DataverseUA

Користувачі Репозитарію DataverseUA додатково до можливостей, доступних для Відвідувачів, мають обліковий запис. Користувачі проходять процедуру реєстрації у Репозитарії DataverseUA і отримують логін і пароль доступу до внутрішньої частини Репозитарію DataverseUA. Тільки зареєстровані користувачі мають можливість отримати права доступу, необхідні для розміщення наборів дослідницьких даних (права депозитора). Користувач має можливість зареєструватися за допомогою облікових записів Google або ORCID, а для користувачів установ НАН України реалізовано реєстрація за допомогою облікового запису системи РІД НОД. Для цього необхідно обрати пункт меню «LOGIN» на сайті <https://opendata.nas.gov.ua/>.

Користувачі Репозитарію DataverseUA, відповідно до встановлених для них прав доступу, мають можливість:

- виконувати пошук наборів дослідницьких даних за різними критеріями пошуку, які реалізовані в Репозитарії DataverseUA;
- мають відкритий доступ до реєстру представлених у Репозитарії DataverseUA наборів дослідницьких даних в електронній формі з можливостями ознайомлення з ними та завантаження наборів дослідницьких даних та описової інформації, які мають ліцензію CC BY;
- звернутись до адміністратора Репозитарію DataverseUA з проханням змінити права доступу для завантаження наборів дослідницьких даних і описової інформації щодо наборів дослідницьких даних, які будуть розміщені у вільному доступі.

У процесі роботи з Репозитарієм DataverseUA користувач повинен дотримуватися вимог даного Регламенту та умов використання Репозитарії DataverseUA.

7.6. Депозитор Репозитарію DataverseUA

Депозитори Репозитарію DataverseUA мають обліковий запис. Депозитори проходять процедуру реєстрації у Репозитарії DataverseUA або відправляють запит на розміщення даних в Репозитарії на сайті підтримки Репозитарію DataverseUA і отримують права доступу, необхідні для розміщення наборів дослідницьких даних.

Депозитор Репозитарію DataverseUA має можливість:

- завантажувати набори дослідницьких даних, файли описової інформації, яка супроводжує набір дослідницьких даних, заповнювати метадані, обирати ліцензію доступу до наборів даних;
- редагувати / видаляти набори дослідницьких даних, описову інформацію, яка супроводжує набір дослідницьких даних, метадані, змінювати умови доступу до набору дослідницькі даних;
- відправити набори дослідницьких даних, описову інформацію, яка супроводжує набір дослідницьких даних, метадані на підготовку для публікації.

У процесі роботи з Репозитарієм DataverseUA депозитор повинен дотримуватися вимог цього Регламенту та умов використання Репозитарію DataverseUA.

8. Порядок користування та розміщення даних у Репозитарії DataverseUA

8.1. Порядок користування Репозитарієм DataverseUA

У Репозитарії DataverseUA розміщуються набори дослідницьких даних в електронній формі на умовах відкритого доступу. Рішення про розміщення наборів ухвалює установа НАН України, в якій працює Депозитор, або Установа, якій належать майнові права на дослідницькі дані, або уповноважена особа, якщо дані досліджень були отримані як результат виконання гранту, та відповідно до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA з Розпорядником.

Депозитор в режимі онлайн, який забезпечує Розпорядник, передає дослідницькі дані, описи наборів дослідницьких даних, метадані, та інші відомості за переліком, що визначає Розпорядник. Ці дані необхідні для формування їх реєстру і забезпечення пошукових можливостей Репозитарію DataverseUA.

Технічні вимоги щодо формату представлення наборів дослідницьких даних та описової інформації, які завантажуються до Репозитарію DataverseUA, та їх верифікації визначає Розпорядник.

Хронологічних обмежень для наборів дослідницьких даних та іншої пов'язаної з ними описової інформації, що зберігаються у Репозитарії DataverseUA, не встановлено — до нього можуть бути включені дані наукових досліджень незалежно від дати їх створення та оприлюднення.

Дані наукових досліджень розміщують у Репозитарії DataverseUA співробітники Установ. Розміщення даних наукових досліджень у Репозитарії DataverseUA є безоплатним.

Депозитори мають право тимчасово або на постійній основі обмежити доступ до наборів дослідницьких даних в електронній формі або їх частини відповідно до чинного законодавства щодо авторських прав. У такому випадку набори дослідницьких даних в електронній формі, розміщені у Репозитарії DataverseUA, стають недоступними для ознайомлення користувачам Репозитарію DataverseUA й надалі (до зняття обмежень) використовуються виключно Розпорядником відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Набори дослідницьких даних та пов'язана з ними описова інформація можуть бути відкликані з Репозитарію DataverseUA за поданням Установ, авторів / осіб, які мають майнові права на дані досліджень, або Розпорядником у разі виявлення фактів порушення майнових прав власності чи встановлення фактів академічної недоброчесності. Усі запити на відкликання наборів дослідницькі даних і пов'язаної з ними описової інформації реєструє та розглядає Розпорядник.

Програмне забезпечення Репозитарію DataverseUA унеможлиблює несанкціоноване зовнішнє копіювання наборів дослідницьких даних, розміщених у Репозитарії DataverseUA на умовах, що не передбачають відкритого доступу, а також обмеження доступу до яких встановлене законодавством.

Ресурси Репозитарію DataverseUA не можуть бути використані Розпорядником для видачі будь-яких документів про відсутність (наявність) плагіату в опублікованих наборах дослідницьких даних.

8.2. Порядок розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA

Майнові права на інформацію, що становить дослідницькі дані, створені під час виконання установами НАН України науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, які фінансуються НАН України за рахунок бюджетних коштів за державною, програмно-цільовою, конкурсною, відомчою, пошуковою тематикою, належать установам НАН України — виконавцям робіт відповідно до ст. 64 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; ст. 11 Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій»; ст. 2 Закону України «Про науково-технічну інформацію», ст. 429 Цивільного кодексу України.

Депозитор повинен мати дозвіл на розміщення набору дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA від установи НАН України, якій належать майнові права на дослідницькі дані, або від уповноваженої особи, якщо дані досліджень були отримані як результат виконання гранту. Дозвіл на розміщення дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA повинен містити назву набору дослідницьких даних, опис файлів та умови доступу до дослідницьких даних.

Для розміщення дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA Депозитор заповнює форму запиту на сайті підтримки Репозитарію DataverseUA (<https://opendata.bitp.kyiv.ua/>) і надає згоду на: обробку персональних даних; дотримання політики конфіденційності; виконання загальних умов використання Репозитарію DataverseUA.

На основі інформації про набір дослідницьких даних, які містяться в формі запиту, формується електронний варіант «Договору про використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» на розміщення цього набору дослідницьких даних, який депозитор повинен підписати. Депозитор має можливість підписати або паперовий екземпляр угоди, якій він може роздрукувати, або електронний примірник, використавши цифровий електронний підпис. Підписаний примірник «Договору про використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» необхідно відправити на електронну адресу Адміністратора Репозитарію DataverseUA: adminDataverseUA@bitp.kyiv.ua.

Куратор даних Репозитарію DataverseUA перевіряє відповідність запиту вимогам щодо розміщення дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA, зокрема, чи дійсно Депозитор є тою особою, дані про яку містяться в формі запиту, чи немає у наборі дослідницьких даних конфіденційної інформації, чи має Депозитор право на розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA і чи дійсно електронний (особистий) підпис належить Депозитору.

Після перевірки наданих Депозитором документів і перевірки наданої в формі запиту інформації Адміністратор Репозитарію DataverseUA створює для Депозитора особистий кабінет в Репозитарії DataverseUA і надає права на розміщення дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA. Якщо в Репозитарії DataverseUA був особистий кабінет особи з правами користувача, то після перевірки особи за даними з формі запиту Адміністратор Репозитарію DataverseUA змінює права доступу для розміщення дослідницьких даних.

Адміністратор Репозитарію DataverseUA інформує про це Депозитора листом на електронну адресу, яку він вказав у формі запиту.

Використовуючи наданий логін і пароль доступу Депозитор отримує доступ до функцій Репозитарію DataverseUA для завантаження файлів дослідницьких даних, файлів описової інформації, заповнення форм метаданих та вибору тип ліцензії. Після завантаження всіх файлів і заповнення метаданих Депозитор надсилає повідомлення куратору даних Репозитарію DataverseUA (або куратору даних Установи), використовуючи систему повідомлень Репозитарію DataverseUA, про завершення процедури підготовки дослідницьких даних.

Отримавши повідомлення від Депозитора про завершення завантаження файлів куратор даних Репозитарію DataverseUA (або куратор даних Установи) перевіряє створений набір дослідницьких даних. Куратор даних Репозитарію DataverseUA перевіряє, чи всі необхідні поля заповнені у розділі метаданих, чи завантажені файли дослідницьких даних відповідають заявленому типу та формату, чи є файли описової інформації, чи немає у наборі дослідницьких даних конфіденційної інформації або інформації, яка містить державну таємницю тощо.

Якщо завантажений депозитором набір дослідницьких даних відповідає принципам FAIR та вимогам Регламенту щодо набору дослідницьких даних, Куратор даних Репозитарію DataverseUA генерує DOI (унікальний ідентифікатор, який дає змогу однозначно ідентифікувати набір дослідницьких даних) у системі DataCite і повідомляє адміністратора Репозитарію DataverseUA, що цей набір дослідницьких даних готовий для опублікування.

Адміністратор Репозитарію DataverseUA виконує остаточну перевірку набору дослідницьких даних і публікує цей набір у відкритому доступі.

Опублікований набір дослідницьких даних не можна змінювати та редагувати, тому депозитору змінюють права доступу на File Download, що забезпечує можливість пошуку та завантаження наборів дослідницьких даних, які перебувають у вільному доступі, але він не має прав на створення нового набору дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA.

9. Застосування ліцензій відкритого доступу

Надання відкритого доступу до дослідницьких даних, метаданих здійснюється за ліцензією Creative Commons «Зазначення Авторства 4.0 Міжнародна» (CC BY 4.0, Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)), вид і порядок використання якої визначено у Положенні про відкриту науку в НАН України, яке затверджено розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350 (далі Положення про відкриту науку) та цим Регламентом.

Текст ліцензій CC розміщено на сайті Creative Commons:

<https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

Правила зазначення ліцензій CC для дослідницьких даних визначаються згідно з розділом 7 «Застосування ліцензій відкритого доступу» Положення про відкриту науку та Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 16.01.2008 № 15 (зі змінами).

Положення щодо застосування ліцензії CC BY 4.0 для дослідницьких даних необхідно зазначити в електронному договорі на розміщення дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA між Депозитором і Розпорядником Репозитарію DataverseUA.

Відкритий доступ до метаданих дослідницьких даних здійснюється з використання ліцензії CC0 1.0 Універсальна (CC0 1.0) Передання до Суспільного Надбання (CC0 1.0 Universal (CC0 1.0) Public Domain Dedication), що передбачає передання метаданих у

суспільне надбання з можливістю їх копіювати, змінювати, розповсюджувати і відтворювати метадані в некомерційних та комерційних цілях.

Інформацію щодо застосування ліцензії CC0 1.0 для метаданих установи НАН України, які створюють метадані, зазначають на своїх вебсайтах.

10. Використання дослідницьких даних, що оприлюднені у відкритому доступі користувачами на умовах ліцензій Creative Commons

Згідно зі ст. 1107, 1108 ЦК України, ліцензіат не має права використовувати об'єкт права інтелектуальної власності в іншій сфері, ніж визначено ліцензією на використання об'єкта права інтелектуальної власності. Відповідно до ст. 444 ЦК України щодо публічної ліцензії на використання твору — особа, яка використовує твір на основі ліцензії, зобов'язана дотримуватися визначених суб'єктом авторського права умов, на яких її було видано.

Особи, які використовують (користувачі) дослідницькі дані, які оприлюднено у Репозитарії DataverseUA, зобов'язані здійснювати використання зазначених об'єктів відповідно до вимог ліцензій Creative Commons. Основні положення ліцензій та повний текст ліцензій Creative Commons українською та англійською мовами наведені на сайті Creative Commons <https://creativecommons.org/about/cclicenses/>

Рекомендації щодо застосування користувачами дослідницьких даних, до яких надано інтерактивний доступ за ліцензіями CC, джерела ліцензій CC, приклади посилань користувачів на зазначені наукові публікації та дослідницькі дані наведені у Положенні про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України, затвердженому розпорядженням Президії НАН України від 16.01.08 № 15 (із змінами).

11. Захист від розголошення інформації з обмеженим доступом, дотримання прав інтелектуальної власності та прав на інформацію

Дослідницькі дані не мають містити інформацію з обмеженим доступом — конфіденційну інформацію, таємну та службову інформацію, у тому числі державну таємницю, комерційну таємницю, ноу-хау.

З метою забезпечення захисту інформації з обмеженим доступом від розкриття відповідно до п. 6 Положення про відкрити науку:

а) установи НАН України здійснюють заходи щодо захисту від розголошення:

— державної таємниці та службової інформації відповідно до законодавства, у тому числі службової інформації відповідно до Переліку відомостей, що містять службову інформацію у НАН України, затвердженого розпорядженням Президії НАН України від 09.04.12 № 265 (із змінами);

— комерційної таємниці, конфіденційної інформації відповідно до законодавства та п. 9 Положення про використання об'єктів права інтелектуальної власності в НАН України;

б) у договорі на використання (розміщення) дослідницьких даних в Репозитарії DataverseUA зазначають зобов'язання автора не оприлюднювати інформацію з обмеженим доступом;

в) за наявності в установі НАН України порядку розгляду службових дослідницьких даних, їх оприлюднення є можливим у разі отримання висновку комісії або дозволу уповноваженої особи про можливість оприлюднення, який Депозитор надає Розпоряднику як

додаток до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

Використання дослідницьких даних інших осіб є можливим у випадках:

— використання дослідницьких даних, до яких надано доступ за ліцензією відкритого доступу, відповідно до умов цієї ліцензії;

— отримання дозволу на використання дослідницьких даних на підставі ліцензійного договору, інших правочинів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Цей дозвіл Депозитор надає Розпоряднику як додаток до договору про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

12. Відкритий доступ та персональні дані

Обробка та захист персональних даних забезпечується Розпорядником з дотриманням вимог Закону України «Про захист персональних даних» і здійснюється під час реєстрації користувачів і депозиторів, які бажають зберігати набори дослідницьких даних у Репозитарії DataverseUA.

Шляхом проставлення відмітки на сторінці запиту на створення облікового запису на інтернет-сайті Репозитарію DataverseUA або під час оформлення заявки на подання дослідницьких даних на інтернет-сайті підтримки Репозитарію DataverseUA, які розміщені і підтримуються Розпорядником Репозитарію DataverseUA, в пункті «Я згодний(-а) на збір та обробку моїх персональних даних» користувач Репозитарію DataverseUA або депозитор Репозитарію DataverseUA — фізична особа, суб'єкт персональних даних, надає Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України свою безумовну згоду на збір і обробку персональних даних.

Під час оформлення запиту на розміщення дослідницьких даних та запиту на створення облікового запису у Репозитарії DataverseUA Розпорядник здійснює збір та обробку персональних даних користувача (депозитора) з метою ідентифікації, аутентифікації, авторизації користувача, відповідей на запити, відновлення пароля та для зворотного зв'язку, для уточнення дослідницьких даних і підготовці метаданих.

Розпорядник здійснює збір таких персональних даних:

- прізвище, ім'я, по батькові особи, якою або для якої розміщуються дані у зв'язку з публікацією наукової статті ;
- e-mail;
- телефон;
- назва установи, в якій працює автор або особа, яка (або для якої) розміщуються дані у зв'язку з публікацією наукової статті;
- посада користувача в установі, в якій він працює;
- Username — логін користувача;
- Password — пароль користувача

Володільцем і розпорядником персональних даних Репозитарію DataverseUA, а також місцем зберігання та обробки персональних даних є Розпорядник Репозитарію DataverseUA.

Розпорядник Репозитарію DataverseUA: забезпечує безпечне зберігання персональних даних з метою унеможливлення несанкціонованого доступу до них; не здійснює передачу

персональних даних третім особам та іншим сайтам, крім випадків, коли така передача є вимогою законодавства.

Користувач або Депозитор мають всі права щодо захисту його персональних даних, передбачених чинним законодавством України, зокрема, Законом України «Про захист персональних даних», а саме:

- знати про джерела збирання, місцезнаходження своїх персональних даних, мету їх обробки, місцезнаходження або місце проживання (перебування) володільця чи розпорядника персональних даних або дати відповідне доручення щодо отримання цієї інформації уповноваженим ним особам, крім випадків, встановлених законом;
- отримувати інформацію про умови надання доступу до персональних даних, зокрема інформацію про третіх осіб, яким передаються його персональні дані;
- на доступ до своїх персональних даних;
- отримувати не пізніше як за тридцять календарних днів з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом, відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати зміст таких персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу володільцю персональних даних із запереченням проти обробки своїх персональних даних;
- пред'являти вмотивовану вимогу щодо зміни або знищення своїх персональних даних будь-яким володільцем та розпорядником персональних даних, якщо ці дані обробляються незаконно чи є недостовірними;
- на захист своїх персональних даних від незаконної обробки та випадкової втрати, знищення, пошкодження у зв'язку з умисним приховуванням, ненаданням чи несвоєчасним їх наданням, а також на захист від надання відомостей, що є недостовірними чи ганьблять честь, гідність та ділову репутацію фізичної особи;
- звертатися із скаргами на обробку своїх персональних даних до Уповноваженого або до суду;
- застосовувати засоби правового захисту в разі порушення законодавства про захист персональних даних;
- вносити застереження стосовно обмеження права на обробку своїх персональних даних під час надання згоди;
- відкликати згоду на обробку персональних даних;
- знати механізм автоматичної обробки персональних даних;
- на захист від автоматизованого рішення, яке має для нього правові наслідки.

Розпорядник приймає всі передбачені законодавством заходи для захисту персональних даних користувача (депозитора), зокрема, обробка даних здійснюється на обладнанні, яке знаходиться в приміщеннях з обмеженим доступом під постійною охороною.

Користувачі (депозитори) надають згоду на обробку персональних даних шляхом проставлення позначки на сторінці запиту на створення облікового запису або при оформленні заявки на розміщення даних дослідження в пункті «Я згодний(-а) на збір та обробку моїх персональних даних».

13. Застосування договору в електронній формі для розміщення дослідницьких даних у відкритому доступі

Для забезпечення діяльності Репозитарію DataverseUA з оприлюднення дослідницьких даних у відкритому доступі застосовується електронна форми договору про використання (розміщення) даних в Репозитарії DataverseUA (далі Договір).

Порядок застосування Договору у Репозитарії DataverseUA визначений у Регламенті п. 6.2.

Правовими підставами укладання договору в електронній формі у випадку оприлюднення дослідницьких даних у відкритому доступі є:

— частина перша ст. 205 Цивільного кодексу України (ЦК України), де визначено, що правочин може вчинятися усно або в письмовій (електронній) формі. Сторони мають право обирати форму правочину, якщо інше не встановлено законом;

— частина перша ст. 207 ЦК України, відповідно до якої правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо його зміст зафіксований в одному або кількох документах (у тому числі електронних), у листах, телеграмах, якими обмінялися сторони, або надсилалися ними до інформаційно-телекомунікаційної системи, що використовується сторонами;

— частина друга ст. 639 ЦК України, згідно з якою у разі, якщо сторони домовилися укласти договір за допомогою інформаційно-комунікаційних систем, він вважається укладеним у письмовій формі;

— ст. 634 ЦК України щодо укладання договорів приєднання;

— інші законодавчі акти.

14. Перелік документів, які затверджуються Розпорядником з метою реалізації Регламенту

З метою застосування цього Регламенту Розпорядником Репозитарію DataverseUA у порядку, визначеному Положенням про відкриту науку в НАН України, затвердженим розпорядженням Президії НАН України від 12.06.2024 № 350, затверджується «Договір про використання (розміщення) дослідницьких даних у Репозитарії відкритих даних НАН України DataverseUA» (додається).